

Factsheet kunstonderwijs

Klein en excellent
Hoogste studiesucces
Snel aan het werk

Vereniging Hogescholen

Klein en excellent

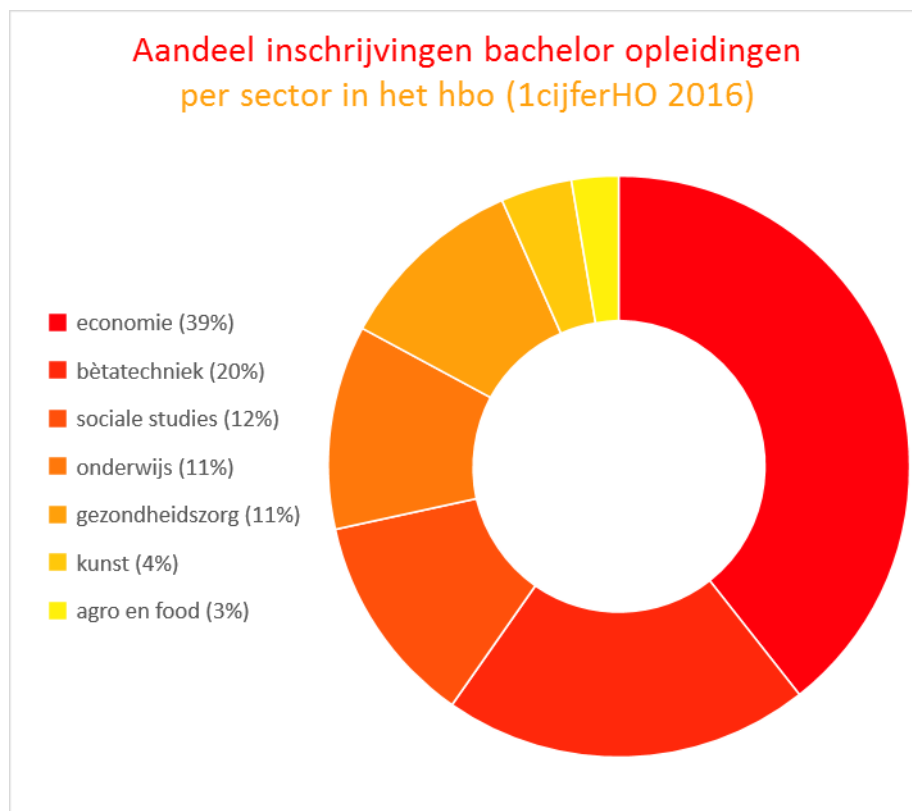
'Kunst' is een kleine sector binnen het hoger beroepsonderwijs. Met nog geen 20.000 studenten vormt deze groep 4% van het totaal aantal studenten in het hbo. Klein, maar met een grote impact en gezichtsbepalend in ieders omgeving. Design, muziek, dans, creatieve industrie, film, etc. Een maatschappij zonder is ondenkbaar.

Studenten in het kunstonderwijs staan bekend als zeer gemotiveerd. Zij hebben dan ook een strenge selectie ondergaan voordat zij worden toegelaten tot een opleiding. Studenten komen vanuit de hele wereld naar Nederland om mee te doen aan toelatingsselecties voor een plaats bij een Nederlandse kunstvakopleiding.

Het kunstonderwijs is dus een **kleine sector met stabiele omvang**. Het kunstonderwijs staat op de wereldwijde onderwijsmarkt in hoog aanzien. Het streven naar **excellentie** is in deze sector vanzelfsprekend. De opleidingen in het hbo met het NVAO-oordeel 'excellent' zijn alle hbo-kunstopleidingen.

Het kunstonderwijs is een **diverse sector** met de disciplines Beeldende Kunst, Vormgeving, Muziek, Dans, Theater, Circus, Film, Bouwkunst en Kunstvakdocenten. Het aantal bachelor studenten in het kunstvakonderwijs is al jaren stabiel en sinds 2009 zelfs afgenomen.

De hogescholen hebben de afgelopen jaren minder studenten aangenomen in bepaalde specifieke bacheloropleidingen, met name autonome beeldende kunst en muziek. Dat heeft geleid tot **1.600 minder** ingeschreven studenten. Het kunstonderwijs heeft daarover jaarlijks de minister van OCW naar tevredenheid gerapporteerd. Ook nu blijven de hogescholen het aantal ingeschreven studenten met elkaar monitoren.

Hoogste studiesucces

De kunstvakopleidingen hebben nauwelijks een pendant in het wo. Wie hoger onderwijs wil volgen in de kunsten gaat naar het hbo. De belangstelling van jonge talenten om op een opleiding te worden toegelaten is aanhoudend hoog. Toch is het aantal ingeschreven studenten bij kunstopleidingen al jaren stabiel. Dat komt door de **streng selectie** in het kunstonderwijs.

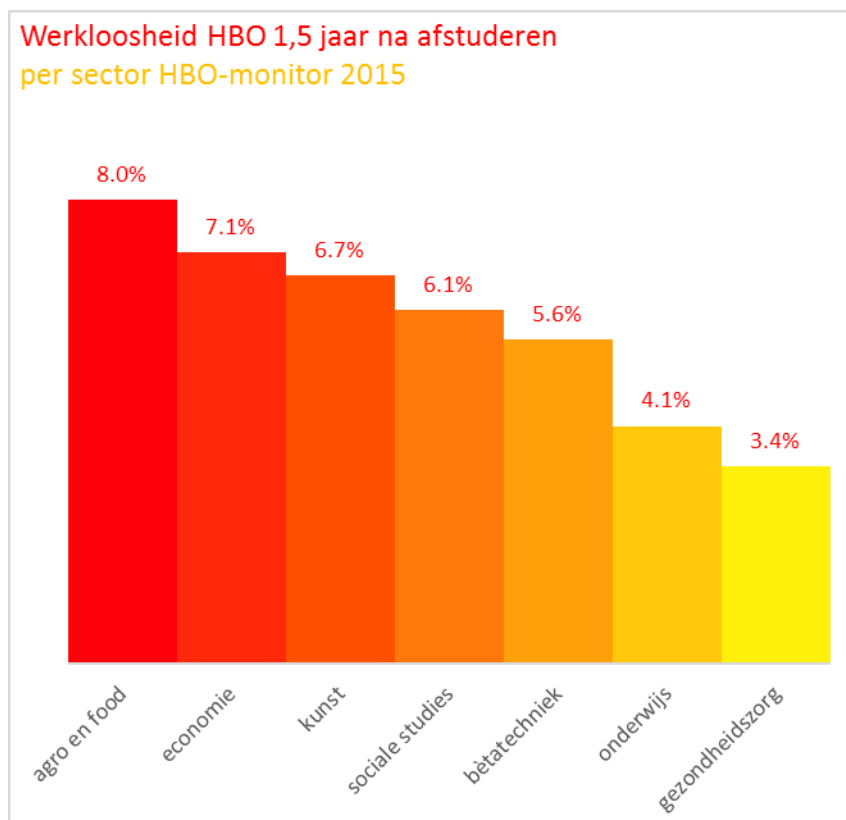
Studenten zijn zeer gemotiveerd: het kunstonderwijs heeft de **laagste uitval** en het **hoogste studiesucces** van alle zeven hbo-sectoren (bron: HBO monitor na vijf jaar studie, Factsheet mei 2015, www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank).

Studenten vinden snel werk in diverse sectoren

De **werkgelegenheid** loopt prima in de pas met de andere sectoren in het hbo (hetzelfde niveau als de economische opleidingen en beter dan de agro&food opleidingen, bron: HBO monitor Factsheet april 2015, Factsheet juni 2016, www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank).

Studenten leren om prestaties te leveren met een eigen signatuur en om met creatieve bijdragen te komen die ook hun toegevoegde waarde hebben in diverse andere sectoren in het werkveld.

Een kleine sector, maar met **grote impact in de samenleving** (de verbinding met andere sectoren wordt steeds groter) en van steeds meer betekenis voor stedelijke ontwikkeling: start-ups, samenwerkingsverbanden, innovaties. **Economische invloed en een verbindend element** in onze diverse samenleving met Design, Muziek, Dans, Theater, Beeldende Kunst, Architectuur, Docentopleidingen, Circus en veel cross-overs met andere sectoren zoals Techniek en Zorg.

Creatieve Industrie belangrijk voor Nederland

De meerderheid van de afgestudeerden uit het kunstonderwijs komt te werken in de creatieve industrie. De **creatieve industrie** is een verzamelnaam voor de beroepen en bedrijfstypen gericht op de exploitatie van kunstzinnigheid en intellectueel eigendom. Voorbeelden hiervan zijn sectoren als beeldende kunst, ambachten, muziek, reclame, vormgeving en softwareontwikkeling. De creatieve industrie verbeeldt ideeën, creëert innovaties en biedt oplossingen voor maatschappelijke opgaven. Ruim 80 procent van de afgestudeerden van een creatieve hbo-opleiding die als zelfstandigen werken, werkt vlak na het afstuderen in de creatieve industrie.

De creatieve industrie is een van de snelst groeiende en meest impactrijke sectoren in Nederland. In 2011 benoemde het kabinet de Creatieve Industrie als één van de negen topsectoren om Nederland innovatiever te maken. Met bedrijven en vanuit de wetenschap investeert de overheid gericht om de sector te versterken.

De kracht van de sector zit in het vermogen om te innoveren en waarde te creëren: creatieve bedrijven ontwikkelen vernieuwende ideeën, producten, diensten, systemen, strategieën en werkwijzen. Creatieve bedrijven zijn in staat om complexe vraagstukken en maatschappelijke uitdagingen op manieren te bekijken, waar anderen nog niet aan hadden gedacht. Hierdoor ontwikkelen creatieve ondernemers hoogwaardige innovatie van spraakmakende en gewilde producten en diensten. Op deze meerwaarde in cross-overs zet de sector de komende jaren in.

Een aantal misverstanden

Doen de kunstopleidingen wel genoeg aan 'ondernemerschap'?

Jazeker, ondernemerschap komt in iedere kuo-opleiding uitgebreid aan de orde en is een vast onderdeel in ieder curriculum. Het kuo heeft daarover uitgebreid gerapporteerd aan de minister in de afgelopen jaren.

Alle kunstenaars zijn afgestudeerd aan het hbo.

Nee, iedereen kan zich 'kunstenaar' noemen. Die titel is niet beschermd. Slechts een deel van de mensen die een kunstenaarsberoep uitoefent of werkzaam is in de creatieve industrie is opgeleid door het hbo kunstonderwijs. Dat geeft soms een vertekend beeld in onderzoeken.

Nu het Sectorplan is afgerond gaat het kunstonderwijs weer groeien.

Nee, het kuo blijft klein. Bovendien heeft de sector een **nieuwe agenda** opgesteld in samenspraak met een aantal externe stakeholders: [agenda KUO NEXT 2016-2020](#). Deze agenda bouwt voort op het succesvolle Sectorplan. In de nieuwe agenda ligt het accent op vier thema's: Talent (jong talent, diversiteit), Flexibel (maatwerk opleidingen, leven lang leren), Lab (versterking onderzoek), Internationalisering (wegnemen belemmeringen).